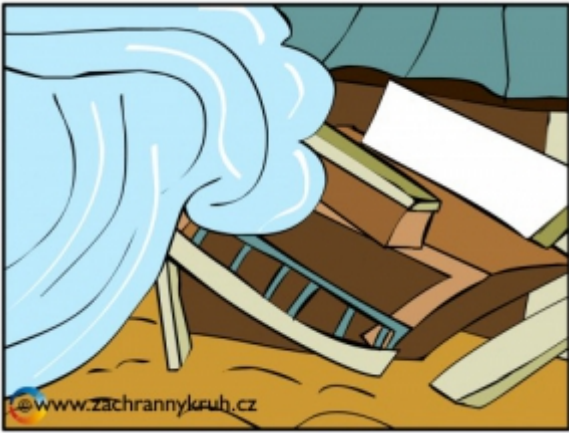

ZVLÁŠTNÍ POVODEŇ

1. Charakteristika zvláštní povodně

- 2. Ohrožení osob
- 3. Předpokládané ztráty a škody na majetku a životním prostředí
- 4. Jak se chovat při zvláštní povodni
- 5. Možné související hrozby

1. Charakteristika zvláštní povodně

Zvláštní povodní se rozumí povodeň, která je způsobená poruchou či havárií (protržením) vodního díla vzdouvacího (hráz, přehrada) nebo akumulujícího vodu (nádrž, např. rybník), nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle vyvolávající vznik mimořádné události (krizové situace) na území pod vodním dílem. Rozeznávají se tři základní typy zvláštních povodní podle charakteru situace, která může při stavbě nebo provozu vodního díla nastat:

- Protržením hráze vodního díla,
- poruchou hradící konstrukce bezpečnostních nebo výpustných zařízení vodního díla (neřízený odtok vody),
- nouzovým řešením kritické situace ohrožující bezpečnost vodního díla prostřednictvím nezbytného mimořádného vypouštění vody z vodního díla.

Při zvláštní povodni vzniká průlomová vlna, která vyvolává prudké zvýšení průtoků a vodních stavů a je charakteristická vysokou rychlostí (až 50 km/hod.), značnými destrukčními účinky (ničení mostů, železnic, silnic, budov, ochranných hrází), extrémními průtoky (převyšují hodnoty Q100, tzv. stoleté povodně), ohrožením rozsáhlých území (přesahuje vymezená záplavová území při přirozených povodních), vysokou pravděpodobnosti ohrožení lidských životů a majetku v zasaženém území.

Tabulka č. 1: Vodní díla I. – III. kategorie z hlediska technickobezpečnostního dohledu

Vodní dílo	Kategorie VD
Březová	I.
Stanovice	I.
Skalka	I.
Horka	II.
Jesenice	II.
Tatrovice	II.
Žlutice	II.
Podhora	III.
Mariánské Lázně	III.

Všechna níže uvedená vodní díla mají zpracovaný manipulační řád, v němž je řešena problematika oprávnění k nařizování mimořádné manipulace.

Obr. č. 1: Vodní díla I. – III. kategorie v Karlovarském kraji

2. Ohrožení osob

- Zranění nebo usmrcení osob povodňovou vlnou,
- zranění nebo usmrcení osob v důsledku druhotných následků (destrukce budov, výbuchy, požáry, úniky nebezpečných látek, nehody v dopravě),
- možnost úmrtí nebo poškození zdraví u velkého počtu osob, které se nestačily evakuovat,
- ztížení životních podmínek jako důsledek omezení až přerušení dodávek el. energie, plynu, tepla, zásobování, dopravy, telefonního spojení,
- celkové narušení života v postižené oblasti,
- nedostatek pitné vody a vody pro osobní hygienu,
- těžké psychické narušení evakuovaných obyvatel bez jakýchkoliv prostředků,
- onemocnění nebo úmrtí osob jako následek vzniklých epidemií, na postiženém území a tím i ohrožení životů a zdraví na nepostiženém území,
- zamoření místních zdrojů pitné vody.

3. Předpokládané ztráty a škody na majetku a životním prostředí

- poškození nebo zničení objektů obytné, občanské a průmyslové zástavby,
- poškození nebo zničení sítí energetických, plynárenských, vodárenských a telekomunikačních,
- poškození nebo zničení silničních komunikací a železničních tratí,
- kontaminace životního prostředí uniklými nebezpečnými látkami, požáry a možnými výbuchy
- sesuvy půdy a skal,
- zničené životní prostředí v nedozírném rozsahu, násobené silnými nánosy bahna, trosek a silnou možností vzniku epidemií vyplývajících z velkých ztrát na životech obyvatel,
- vznik epizootií z důvodu velkých ztrát zvířat,
- vznik epifytií zapříčiněných velkým množstvím tlejících organických látek,
- škody na vozidlech při nehodách v silniční a železniční dopravě,
- škody na polních kulturách, škody na hospodářských zvířatech,
- devastace nebo silné poškození všech výrobních kapacit, zařízení a služeb v zemědělské výrobě, potravinářské výrobě na postiženém území se všemi následky,
- následné škody z omezení nebo přerušení provozu u silniční a železniční dopravy,
- ztráty u dodávek el. energie, plynu, vody,
- nedostatek prostředků a služeb na území se zvýšeným počtem obyvatelstva (obyvatelstvo evakuované) – zvýšené náklady,
- řešení náhrady výrobních kapacit za veškeré zničené subjekty výroby a služeb.

4. Jak se chovat při zvláštní povodni

4.1 Kde najít informace o hrozbě a výskytu zvláštní povodně

- Přehled vybraných informačních zdrojů pro různé typy mimořádných událostí naleznete [zde](#).
- Aktuální informace ke zvláštní povodni, o jejím průběhu sledujte na [Facebookovém profilu](#) HZS Karlovarského kraje nebo na jeho [Twitterovém účtu](#) pod uživatelským jménem **@hzskvk**.
- V případě ohrožení zdraví nebo života volejte na **tísňovou linku 112**.

4.2 Zásady správného chování před vznikem zvláštní povodně

- Vytvořte si postup, jak se spojit se svými blízkými, např. komunikační aplikace pro rodinné chaty,
- pokud se nebudete moci dostat domů, stanovte si místo setkání rodiny,
- důležité dokumenty odneste na bezpečné místo – rodiče, příbuzní.

4.3 Zásady správného chování při zvláštní povodni

- Zajistěte si trvalý poslech hromadných informačních prostředků,
- informujte se o důsledcích zatopení, času příchodu průlomové vlny, předpokládané doby zatopení, určené komunikace k evakuaci a místech evakuace obyvatel,
- o vzniku a ohrožení průlomovou vlnou budete informováni sirénami, hromadnými informačními prostředky nebo orgány samosprávy a státní správy,
- připravte rodinu a domácí zvířata k okamžité evakuaci,
- dbejte pokynů orgánů obce, policie, záchranářů a **za žádných okolností nezůstávejte v bytě nebo v domě při vyhlášení evakuace**,
- připravte si evakuační zavazadlo.

4.4 Zásady správného chování po zvláštní povodni

1. Po povodni nechte vše **řádně zdokumentovat** pro **náhradu škod** pojišťovnou a případné příspěvky pomoci státem.
2. Nechte si **zkontrolovat** stav obydlí, zejména statiku, rozvody a kanalizaci, zajistěte provedení odborné statické prohlídky, posouzení funkčnosti elektroinstalace, rozvodů plynu a topení, vodovodního a kanalizačního řádu před jejich opětovným připojením.
3. **Zlikvidujte** podle pokynů hygienika vodou **kontaminované potraviny**, plodiny, uhynulé zvířectvo a nepoužitelný materiál a dodržujte základní hygienická pravidla a používejte ochranné prostředky.
4. Při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků, **nepijte vodu z místních zdrojů**, dokud nebude prověřena její kvalita, u vlastních studní proveďte jejich vyčištění, desinfekci a několikanásobné odčerpání vody, nechte si provést laboratorní prověření kvality vody.
5. Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod, **ohlaste** pojistnou událost pojišťovně v souladu s pojistnými podmínkami, vyhotovte soupis škod, případně je zdokumentujte (fotografie, znalecké posudky, účty, svědectví) a při řešení pojistné události postupujte podle pokynů pojišťovny.
6. **Informujte se** o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte finanční, materiální psychologickou nebo sociální pomoc. V případě nouze si vyžádejte pitnou vodu, potraviny, teplé oblečení, hygienické prostředky, potřebné nářadí pro likvidaci povodňových škod a další potřebné prostředky na obecním úřadě.
7. Před zahájením vysoušení odstraňte obložení a omítky stěn, tapety, koberce a podlahové krytiny. Pro stavby je neoptimálnější postupné vysychání při zvýšeném průvanu. K rychlému vysušení místnosti použijte topomet nebo absorpční vysoušeč.
8. Pokud je to možné, **aktivně se zapojte do likvidace následků povodní**, obnova je dlouhodobý proces, proto je vzájemná pomoc nejučinnější.
9. **Jednejte s rozvahou, pomáhajte sousedům, starým a nemocným lidem.**
10. **Dodržujte pokyny** územně příslušných správních úřadů.
11. **Dbejte** dodržování **hygienických zásad** při pracích na území zasaženém povodní a nechte si **řádně ošetřit každé otevřené zranění**.

5. Možné související hrozby

V souvislosti s výskytem povodně velkého rozsahu je možné očekávat vznik dalších sekundárních mimořádných událostí. Jedná se zejména o:

- [dlouhodobý výpadek elektrické energie](#),
- [narušení dodávek pitné vody](#) ,
- [únik nebezpečné látky](#),
- [přerušení dodávek tepla nebo plynu](#),
- [epidemie](#).